

PETRI GYÖRGY HAGYATÉKÁBÓL

2007-ben jelent meg a Magvetőnél a PETRI GYÖRGY MUNKÁI-nak IV. kötete, benne kilencvenoldalmi pótlás az I. kötetet alkotó ÖSSZEGYŰJTÖTT VERSEK-hez, nagyrészt abból a kéziratanyagból, amelyet Kiss Ferenc gyűjtő és antikvárius még Petri életében megvásárolt. A *Holmi* 2010. júliusi számában, Petri György halálának 10. évfordulójára emlékezve közreadtunk két verset Nagy Mária (Maya) hagyatékából. Ugyaninnen fia, Szalai Péter jóvoltából most egy újabb dosszié került hozzánk, „SELEJT – NYERSANYAG, 82–84” felirattal, és néhány további kiadatlan kézirat, kettő bizonyosan 1986-ból. A nagyobbrészt valóban nem kiadásra való anyagból kiválogattuk, ami megítélésünk szerint az életműnek legalább a függelékéhez mégis számottevően hozzátartozik. Két vers már csak azért is, mert szerepelnek az életműkiadás IV. kötetében, de hiányosan: a Bence Györgynek Berlinből írt, mulatságos rímjátékokban tobzódó verses levélnek csak az első szakasza került elő akkor, és a 795–796. oldalon ÉPÍTKEZÉS címmel megjelent, nehezen kibogozható szövegegyüttesnek most megtaláltuk a tisztázatat, AKKOR címmel.

Együvé csoportosítottuk az 1956-os forradalom traumájával vívódó három verset. Közülük a RÉGI IDŐK MOZIJA két változatban is megvan, a gépirat másodpéldányán Petri áthúzta az első két szakaszt, tollal melléírta az új szöveget, majd átlósan áthúzta az egészet. Ezt a második változatot közöljük. A HALOTTKÉM SZÓL címűt szintén áthúzta. Egykori tanára, az antik filozófiát oktató Simon Endre („Defi”) alakja, nagy tudással párosuló nagy emberi gyengéi is megidéződnek, több változatban a IV. kötet 819–820. oldalán. Simon Endre 1984. október 25-én halt meg, az itt szereplő – szintén áthúzott – vers ekkortájt íródhatott. Találtunk végül egy olyan verset is, amely évekkel azelőtt keletkezett, hogy Petri megtalálta a saját hangját, mégis érdemesnek véljük megmutatni, olyan erővel süt belőle a tehetség. A gépiratra ceruzával felül ezt írta: „Gyuszinak és Annácskának szeretettel Petri György”, és ceruzával írta rá a dátumot, valamint a kipontozott sorhoz fűzött lábjegyzetet is. Az ajánlás feltehetően Komlós Gyulának – a Toldy Gimnázium tanárának, Petri későbbi barátjának – és feleségének szól. (*A szerk.*)

[LEVÉL BERLINBŐL BENCE GYÖRGYNEK]

Fessen, daliásan, mint kit föszt Benczúr,
jól *fest* Budapesten bizonyára Benc' úr.
Én néha úgy érzem, itt valami benn szúr:
mintha hiányoznék a hazai *Zensur*.

Létem csak ökörlét, korántsem öröklét,
társaságod nélkül, budai Heraklét',
vedelem a kávé, magyarán: török lét,
s küldök néked verset, efféle kereplőt.

Elovasom hébe-hóba az Új Tükröt,
kedvenc publicistám tud-e még új trükköt?
(Találsz-e Berlinben még egy ily *verrückten*,
ki itt is a pesti trágyafüsttől köpköd?)

Mit tegyek? Idáig Feketéllik Sándor.
Rímeket gyöngyözök, miként hajdan Jean d'Or.
Kínlódik a kagyló, mert benne a *piszok*,
s Gyuri papa ebből még egy rímet kiszop.

Kedvem, időm, pénzem engedi, hát iszok,
sört, chiantit, vodkát, mindegy, fő, hogy ártson
(ist nicht wohlbekannte die Sucht von dieser Art schon?)
S éltén változtatni, mint egy Rilke, ki szok?

Így mulatja magát itten egy magyar úr,
ki fogalma szerint hitetlen és gyaur,
s egyszersmind érzékeny, mint szélhárfán a húr,
s fél a Fazekastól, ki mindent egybegyúr.

Eme Agyagosban hitt volt Khájjám s Háfiz,
mi már nem tiszteljük, egyszer majd még ráfiz-
etünk erre, tuti, mert jön a Kővendég,
s reszketünk majd mint egy apácanövendék.

Más kérdés, ki látott szakállas apácát,
de azért a költő felett ne törj pálcát,
nehéz, ha időleg, más világba válsz át,
négy-sarkú rímeim használom mint álcát.

Íróasztalomon Kafka, Beckett, Lukács,
nőmön munkálkodom, mint szorgalmas luk-ács,
remélem, hogy te sem hanyagolod hurid,
és nem felejtetted barátodat:

Gyurit

MAYA, OKTÓBER, VASÁRNAP

Mintha egy színezüst ridikülfület találtunk volna a Bolhán, a bőr, maga a ridikül, eldobható, BÁR AZ IS, szóval gyönyörű LENNE egy pókhálókönnyű kötöttkabátka könyökére, amit egy egészen pelyhes pókkisasszony számára kötne „tündérujjaival”.